

Джон Пъркинс

ИЗПОВЕДАТА НА ЕДИН ИКОНОМИЧЕСКИ КИЛЪР

Допълнено издание от 2023 г.

София, 2026

Преводът е направен по изданието:

JOHN PERKINS

CONFESSIONS OF AN ECONOMIC HIT MAN, 3RD EDITION

Copyright © 2004, 2016, and 2023 by John Perkins

Berrett-Koehler Publishers, Inc.

All rights reserved.

Bulgarian edition published by arrangement with Anthea Literary Agency.

„Катехон“ е импринт на издателство „Изток-Запад“.

© Издателство „Изток-Запад“, 2026

Всички права на български език са запазени. Нито една част от тази книга не може да бъде възпроизвеждана или предавана под каквато и да е форма и по какъвто и да било начин без изричното съгласие на издателство „Изток-Запад“.

© Людмила Андреева, превод, 2026

ISBN 978-619-01-1698-1

Джон Пъркинс

ИЗПОВЕДТА НА ЕДИН ИКОНОМИЧЕСКИ КИЛЪР

**Допълнено издание от 2023 г.
12 нови взривоопасни глави**

Превод от английски
Людмила Андреева

КАТЕХОН

...

№31 Кирил Фурсов	<i>Държавата търговец</i>
№32 Майкъл Хъдсън	<i>Съдбата на цивилизацията</i>
№33 Халфорд Макинڈър	<i>Географската ос на историята</i>
№34 Сергей Савелиев	<i>Нищетата на мозъка</i>
№35 Нийл Фъргюсън	<i>Големият упадък</i>
№36 Гунар Кайзер	<i>Култът</i>
№37 Янис Варуфакис	<i>Технофеодализъм</i>
№38 Игор Шнуренко	<i>Да убиеш Левиатан</i>
№39 Джон Мийършаймър	<i>Голямата заблуда</i>
№40 Жак Елюл	<i>Пропагандата</i>
№41 Съст. В. Аверянов	<i>Голямото нулиране</i>
№42 Олдъс Хъксли	<i>Обратно към Прекрасния нов свят</i>
№43 Еманюел Тод	<i>Поражението на Запада</i>
№44 Уолтър Липман	<i>Общественото мнение</i>
№45 Сергей Савелиев	<i>Еволюцията на мозъка
и социалният подбор</i>
№46 Робърт Ф. Кенеди-мл.	<i>Ухан: какво остана покрито</i>
№47 Шеймъс Брунър	<i>Лицата на контролигархията</i>
№48 Питър Турчин	<i>Последни времена</i>
№49 Нейоми Клайн	<i>Двойникът</i>
№50 Иво Христов	<i>Отвъд точката на пречупване</i>
№51 Каръл Куигли	<i>Трагедия и надежда. Том 1</i>
№52 Жак Елюл	<i>Технологията. Залогът на века</i>
№53 Петър Волгин	<i>Европа след края на евроатлантизма</i>
№54 Филип дьо Вилие	<i>Дръпнах нишката на лъжата
и всичко излезе наяве</i>
№55 Джулио Тремонти	<i>Криминогенната държава</i>
№56 Джовани Ариги	<i>Дългият двайсети век</i>
№57 Ерик Фьогелин	<i>Новата политология</i>
№58 Каръл Куигли	<i>Трагедия и надежда. Том 2</i>
№59 Елиезер Юдковски,
Нейт Соарес	<i>Ако някой го развие, всички ще умрем</i>
№60 Джон Пъркинс	<i>Изповедта на един икономически килър</i>

СЪДЪРЖАНИЕ

Предговор	9
Въведение	
Третата вълна на икономически килъри и китайската стратегия на ИК	13

ЧАСТ I

ПРЕДВЕСТНИК НА БЪДЕЩЕТО

1. Непреклонният президент	25
2. Кошмарът на спасителя	30
3. Канарче в клетка	34

| 5

ЧАСТ II

1963–1971

4. Мръсна работа	43
5. Роди се икономически килър	50
6. „До живот“	58
7. Индонезия: уроци за един ИК	66
8. Да спасиш държава от комунизъм	69
9. Как си продадох душата	73

ЧАСТ III

1971–1975

10. Моята роля като инквизитор	81
11. Цивилизация на изпитание	84
12. Възможност, която се открива един път в живота	89
13. Президентът (и герой) на Панама	95
14. Американски колониализъм в зоната на канала	99

15. Разговори с генерала	101
16. Навлизане в нов и зловещ период от икономическата история	106
17. Саудитската афера с изпиране на пари	110
18. Сводничество. Финансиране на Осама бин Ладен	121

ЧАСТ IV 1975–1981

19. Преговорите за Панамския канал	129
20. „Кралят на кралете“ на Иран	133
21. Признания, изтръгнати чрез мъчения	136
22. Кралят е детрониран	139
23. Колумбия: ключовият камък на Латинска Америка	142
24. Американска република или глобална империя	145
25. Измамната автобиография	151
26. Президентът на Еквадор се изправя срещу големите нефтени компании	156
27. Напускам	160

ЧАСТ V 1981–2004

28. Смъртта на еквадорския президент	165
29. Панама: още един президент умира	169
30. Моята енергийна компания и Джордж У. Буш	171
31. Вземам подкуп	175
32. САЩ нахлуват в Панама	180
33. Провал на ИК в Ирак	188

ЧАСТ VI 2004–2016

34. Конспирация: бяха ли се опитали да ме отровят?	197
35. Истанбул: икономика на смъртта срещу икономика на живота	201
36. Още един банков скандал с ИК	207
37. Новите икономически килъри на новото хилядолетие	212
38. Новите чакали на новото хилядолетие	220

Част VII

КИТАЙСКАТА СТРАТЕГИЯ НА ИК

39. Китай наклонява везните	227
40. Икономическите килъри на Китай	235
41. Латинска Америка	239
42. Азия	249
43. Африка	260
44. Близкият изток	273
45. Европа	283
46. САЩ	293

Заклучение

Всеки от нас трябва да се намеси, за да се сложи край на стратегията на ИК	297
---	-----

Изповедта на един икономически килър.

Насоки за обсъждане.....	305
Ресурси	310
Приложение	
Икономика на смъртта срещу икономика на живота	313
Джон Пъркинс: лична биография	317
Бележки	320
Показалец	335
Признателност	347
За автора	349

На Киман Лукас, която, освен че е моята вдъхновяваща муза, от самото начало критикуваше и предлагаше промени в ръкописа, както и на многото хора по целия свят, които подпомагат прехода от дегенеративна икономика на смъртта към регенеративна икономика на живота.

ПРЕДГОВОР

Икономическите килъри (ИК) са високоплатени професионалисти, които мамят страни по цял свят за трилиони долари. Те пренасочват пари от Световната банка, Американската агенция за международно развитие (USAID) и други чуждестранни организации за „помощ“ към касите на огромни корпорации и джобовете на няколко богати семейства, които контролират природните ресурси на планетата. Техните инструменти включват фалшиви финансови отчети, манипулирани избори, подкупи, изнудване, секс и убийства. Те играят игра, стара колкото света, която е придобила нови и ужасяващи измерения в ерата на глобализацията.

Знам това, защото бях ИК¹.

Така започва книгата „Изповедта на един икономически килър“, публикувана през 2004 г.² Тя разкрива непростимите ми деяния като главен икономист в голяма американска консултантска фирма и престъпленията, извършени от агентите на ЦРУ, известни като „чакали“, които стояха зад мен. Книгата бързо стана бестселър на „Ню Йорк Таймс“ (в продължение на седемдесет и три седмици), както и международен бестселър.

След като я прочете, бившият ми университетски преподавател и автор на бестселъра *A People's History of the United States* („Народна история на Съединените щати“) Хауърд Зин ме покани на обяд.

Казах му, че ме преследва чувство за вина за това, което съм направил.

– Всички сме виновни – отговори ми. – Ние позволяваме да ни мамят. Трябва да признаем, че макар големите корпорации да притежават пропагандната машина, ние сме онези, които позволяват да ни мамят. Инерцията е могъща сила. Правим всичко само и само да поддържахме система, която ни е подвела.

Тази система се насърчава от стратегията на икономическите килъри (ИК), която придоби нови и зловещи измерения, след като Китай се включи в

¹ Тъй като е включен в заглавието на двете книги, предхождащи тази, продължавам да използвам термина „икономически килър“ (ИК), въпреки че в редиците им има много жени. [Всички бележки под линия, освен изрично отбелязаните, са на преводача.]

² На български език книгата е със заглавие „Изповедта на един икономически килър“ (изд. „Световна библиотека“, София, 2012 г.). – Б.р.

надпреварата в началото на XXI век. Когато реших да актуализирам тази книга, за да обхвана променящите се отношения между Китай, САЩ и останалата част от света, тръгнах от допускането, че трябва да разгледам три важни теми. Първо, конкуренцията за глобално господство се беше изместила от военната в икономическата сфера. Второ, имаше тенденция към обединяване на света под инициативи като китайския „Нов път на коприната“ (официално инициативата „Един пояс, един път“, или BRI) и американските глобални финансови структури. И трето, бъдещето на живота, какъвто го познаваме, зависи от повсеместното прекратяване на стратегиите за ИК и промяната на една проваляща се дегенеративна система – така наречената „икономика на смъртта“, в регенеративна система – или „икономика на живота“. Докато работех по новото издание обаче, се случиха две събития, които промениха света и добавиха нови гледни точки към тези теми: пандемията от коронавирус и руската инвазия в Украйна.

Пандемията ни научи, че сме глобална общност, уязвима към непредвидими кризи, и че когато е необходимо, можем да се променим. Руската инвазия ни върна към военната политика от времето на Студената война и страха от ядрен холокост. Тя ни показва и колко е важно нациите да се обединят срещу обща заплаха и създаде нови възможности, както и препятствия, за Китай.

Моята работа по време на Студената война беше да прилагам стратегията на САЩ на ИК в Африка, Азия, Латинска Америка и Близкия изток. В решимостта си да спрем комунизма, казахме на света – и на себе си, – че слагаме край на бедността и насърчаваме демокрацията. Всъщност ние правехме богатите и властните още по-богати и по-властни, причинявайки климатична катастрофа и увеличавайки неравенството между хората, унищожаването на околната среда и изчезването на биологични видове. Въпреки че не го разбрахме напълно до 2022 г., ние също така съдействахме за полагане на основите, които щяха да насърчат руския лидер да последва примера на безмилостния бивш съветски диктатор Сталин.

В началото на XXI век по света се разпространи ново поколение икономически килъри. Книгата „Новата изповед на един икономически килър“, публикувана през 2016 г. (актуализирано и разширено издание на моята първоначална книга „Изповедта на един икономически килър“), описва начините, по които това ново поколение осветли въздействието от стратегията пред САЩ и други страни с по-високи доходи, а едновременно с това продължи да се насочва към страни с по-ниски доходи. По-голямата част от света беше заsegната от социо-държавно-икономически политики, които насърчават материалистичното потребление и максимизирането на краткосрочните печалби, без оглед на социалната и екологичната цена. В съчетание с произтичащите от тях културни ценности, закони, технологии, институции и действия тези политики доведоха до изчерпваща ресурсите икономика на смъртта, която е неустойчива в дългосрочна перспектива. Втората книга предлага план как

икономиката на смъртта да стане устойчива, регенеративна икономика на живота – мотивирана от целта да максимизира дългосрочните ползи за хората и природата. Вместо да плаща на хората да действат по начин, който опустошава и замърсява планетата, икономиката на живота им плаща да почистват замърсяването, да възстановяват унищожената околна среда, да рециклират и да разработват технологии и системи, които създават по-добро бъдеще за всички.

Книгите оказаха влияние върху хората в много държави. С продажби, достигащи два милиона екземпляра на тридесет и осем езика, за тях се говореше на международни икономически срещи на върха, конференции по околната среда и в университети на всички континенти. Често ме канеха да говоря на тези събирания. Участниците редовно ми казваха, че книгите разкриват събития, за които са подозирали, но не са били склонни да повярват, че са се случили – докато не са прочели разказа на човек, който ги е преживял лично. Няколко организации на студенти и активисти, включително участници в *Economy of Francesco* („Икономиката на Франциск“) – програма, организирана от папа Франциск, – започнаха да се наричат „икономисти на живота“.

Срещнах се с държавни глави и техни главни съветници в много страни. Две особено значими събития бяха конференциите през лятото на 2017 г. в Русия и Казахстан, където бях поканен да се присъединя към редица оратори, сред които руският президент Владимир Путин, генералният секретар на ООН Антонио Гутереш и индийският премиер Нарендра Моди. Бях помолен да говоря за необходимостта да се сложи край на неустойчивите системи и те да бъдат заменени с регенеративни, които започваха да се развиват. Когато се отправих на това пътуване, се чувствах окуражен.

Случи се обаче и нещо друго. Докато разговарях с някои от най-влиятелните лидери в областта на държавното управление, бизнеса и новаторските идеи, както и с бивши премиери на Франция, Казахстан, Киргизстан и Полша, които участваха в китайския проект „Нов път на коприната“, научих, че китайските икономически килъри прилагат иновативна, мощна и опасна стратегия, която ще опиша подробно в тази книга. Започна да ми се струва невъзможно да се спре страна, която за няколко десетилетия се беше издигнала от пепелта на Културната революция на Мао, за да се превърне в доминираща световна сила и основен фактор в икономиката на смъртта. Тогава си спомних за Хауърд Зин.

Хауърд беше казал: „Инерцията е могъща сила. Правим всичко само и само да поддържаме система, която ни е подвела.“ Той ми даде съвет как да успокоя чувството си за вина. „Покажи на хората – каза ми той, – че изходът, спасението, идва чрез промяна на системата.“

След този обяд с Хауърд разговаряхме многократно. Той ме насърчи да разкрия провалите на стратегията на ИК. Хауърд ми помогна да разбера, че десетилетия наред сме били подвеждани да вярваме само в добрите аспекти:

че стратегията на САЩ ни е дала съвременната наука, медицина и технологии. Сега знаем, че тя е причина и за многото кризи, които заплашват дори съществуването ни.

Това е истинска история. Аз преживях всяка минута от събитията, които описвам като част от живота си – гледките, звуците, миризмите, хората, дейностите, разговорите и чувствата.

Въпреки че това бяха мои преживявания, те се случиха в по-широкия контекст на световните събития, които оформиха нашата история и ни доведоха до днешните кризи. Тъй като те формират основата на бъдещето на нашите деца, е от съществено значение да разберем основните причини и да инициираме подходящи промени. Направих всичко възможно, за да представя коректно тези преживявания, хора и разговори. Когато обсъждам неотдавнашни и исторически събития или пресъздавам разговори с други хора, го правя с помощта на няколко инструмента: публикувани документи; лични записки и бележки; спомени (мои и на други хора); ръкописи, които съм започнал по-рано; и исторически изложения – най-вече публикувани наскоро, които разкриват информация, която преди е била секретна или недостъпна по други причини. В някои случаи обединявам няколко диалога, които съм имал с даден човек, в един разговор с цел разказът да може да се проследи по-лесно. Препратките, дадени в бележките в края, позволяват на заинтересованите читатели да проучат тези теми по-задълбочено.

Важно е да разберем, че всички ние сме жертви на стратегията на ИК. Американци, китайци, руснаци, африканци, азиатци, европейци, латиноамериканци и хора от островните нации, богати и бедни – всички на този свят – са застрашени. Може да нямаме единомислие по политически, държавни, религиозни и други въпроси, но трябва да признаем, че нито един от тях няма значение на мъртва планета – такава, на която стратегията на ИК продължава да се прилага. Ако искаме децата ни да оцелеят, е наложително да се обединим и да сложим край на стратегията на ИК повсеместно. От съществено значение е китайските държавни глави (и бъдещите му лидери) да дадат пример на глобалната общност чрез своя популярен конфуциански идеал за служба в името на семейството; американските президенти (и бъдещите ѝ лидери) да работят за обединяване на всички щати на Америка и света в съгласувани усилия за избягване на кризите, пред които сме изправени; руснаците да разберат, че тяхната безопасност зависи от улесняването на сътрудничеството между Запада и Изтока, а не от разширяването на границите им; и критична маса от хора по цял свят да се обединят, за да сложат край на стратегията на ИК и да превърнат икономиката на смъртта в икономика на живота.

Целта на тази книга е да ви вдъхнови да помогнете това да се случи.